

Tantárgy neve: Bibliaismeret [1,2]	Kód:	Kreditszáma: 5, 5
Tantárgy angol neve: Bible knowledge [1,2]	B030-AL, B031-AL	
A tanóra típusa: ea.,ea. és száma: 20, 20		
A számonkérés módja: koll., koll.		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 1., 2. félév		
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>): B031-AL: B030-AL Bibliaismeret [1]		
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag</u> és a kialakítandó <u>kompetenciák</u> tömör, ugyanakkor informáló leírása.		
<p>A teológiai tanulmányok folytatásához nélkülözhetetlen bibliaismeret megszerzése. A teljesítés feltétele, hogy a hallgatók folyamatosan, hétről hétre olvassák a Szentírás soron következő könyveit.</p> <p><u>Kompetenciák:</u> A hallgatók megszerzik a kellő jártasságot a Szentírás önálló és csoportos tanulmányozásához. Megismerik a bibliai történetek legfontosabb összefüggéseit és a bibliai irodalom egymásra épülő részeit. Alapozó tárgy, tehát a hallgatók képessé válnak az elmélyült, magas szintű biblikus tanulmányok folytatására.</p> <p><u>Témakörök:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rövid, átfogó bevezetés a Szentírás tanulmányozásához (bibliai nyelvek, helyszínek, könyvek keletkezési folyamata, út a kanonizálás felé; nemzeti nyelvű bibliák.) 2. A Tóra (1-5Móz) 3. Könyvek a választott nép történetéről (Józs, Bír, Ruth, 1–2Sám, 1–2Kir, 1–2 Krón, Ezsdr, Neh, Eszt) 4. Költői szövegek és bölcsességirodalom az Ószövetségben (Költői szövegek a történeti könyvekben; Zsolt, Jób, Péld, Préd, Énekek, JSír) 5. A prófétai irodalom (ÓSZ prófétai könyvei) 6. Az evangéliumok (Mt, Mk, Lk, Jn) 7. Az egyház az újszövetségben (ApCsel, Pál, deuteró-páli levelek, pásztori levelek, katolikus levelek) 8. Az újszövetségi apokaliptika (Jel) 		
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása		
<p><u>Kötelező:</u></p> <p>Biblia - Istennek az Ószövetségben és az Újszövetségben adott kijelentése - magyarázó jegyzetekkel (Magyarázatos Biblia). Kálvin Kiadó, Budapest.</p>		

Ajánlott:

Jeromos Bibliakommentár. 1. köt. Az Ószövetség könyveinek magyarázata. 2. köt. Az Újszövetség könyveinek magyarázata. Budapest, Szent Jeromos Katolikus Bibliatársulat, 2002–2003.

Keresztyén Bibliai Lexikon. szerk. Bartha Tibor. 1–2. köt. Budapest, Kálvin Kiadó, 1993–1995.

Tantárgy felelőse (*név, beosztás, tud. fokozat*): **Dr. Hodossy-Takács Előd**, egyetemi docens, PhD, dr. habil.

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha vannak (*név, beosztás, tud. fokozat*):

Tantárgy neve: Ószövetségi bevezetés [1, 2]	Kód: B013-L, B014-L	Kreditszáma: 2, 2
Tantárgy angol neve: Introduction to the Old Testament [1, 2]		
A tanóra típusa: ea., ea. és száma/hét: 10, 10		
A számonkérés módja: koll., koll.		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 3., 4. félév		
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): B013-L: B031-AL Bibliaismeret [2] B014-L: B013-L Ószövetségi bevezetés [1]		
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag</u> és a kialakítandó <u>kompetenciák</u> tömör, ugyanakkor informáló leírása		
<p>A tantárgy célja az, hogy a hallgatók megismerkedjenek az ószövetségi bibliai könyvek irodalomtörténeti kérdéseivel (kánon, szöveg- és formatörténet, az egyes iratok és iratcsoportok szerkezete, előállása és tanítása, illetve ezeknek a témaköröknek a kutatástörténeti eredményei). Ezek az ismeretek lehetővé teszik a hallgatók számára azt, hogy az adott könyvet történeti-kritikai exegéziséhez a szükséges alapvető háttér-információk birtokában és az alapvető szakirodalom ismeretében kezdhessenek neki, illetve azt, hogy az ószövetségi kommentárok, exegetikai monográfiák és tanulmányok hatalmas anyagában önálló kutatásaik során tájékozódni tudjanak.</p> <p><u>Ószövetségi bevezetés [1]:</u> kánon, szöveg- és formatörténet, Pentateuchos, a Deuteronomista Történeti Mű (5Móz–2Kir)</p> <p><u>Ószövetségi bevezetés [2]:</u> Prófétai iratok, tanítói könyvek</p>		
A 3-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv):		
<p>Kötelező irodalom:</p> <p>RÓZSA H.: <i>Az Ószövetség keletkezése. Bevezetés az Ószövetség könyveinek irodalom- és hagyománytörténetébe</i>, I-II. kötet, 2. átdolgozott kiadás, Szent István Társulat, Budapest, ISBN: 963-360-835-X, I. kötet: 1995, 373 p., II. kötet: 1996, 582 p.</p> <p>SOGGIN, J. A.: <i>Bevezetés az Ószövetségbe</i>, Kálvin János Kiadó, Budapest, 1999, ISBN: 963-300-771-2, 513 p.</p> <p>További ajánlott irodalom:</p> <p>PECSUK, O. (szerk.): <i>Bibliaismereti kézikönyv</i>, Kálvin János Kiadó, Budapest, 2004, ISBN:963-300-988-X, 675 p.</p> <p>ZENGER, E. (u.a.): <i>Einleitung in das Alte Testament</i>, Sechste, durchgesehene Auflage der 5., gründlich überarb. und erweít. Aufl., Verl. W. Kohlhammer, Stuttgart / Berlin / Köln, 2006, ISBN: 3-17-019526-3, 598 p.</p>		
Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Dr. Kustár Zoltán, egyetemi tanár, PhD, dr. habil.		

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha vannak (név, beosztás, tud. fokozat): Dr. Németh Áron, adjunktus, PhD.

Tantárgy neve: Újszövetségi bevezetés [1, 2]	Kód: B023-L, B024-L	Kreditszáma: 2,2
Tantárgy angol neve: Introduction to the New Testament [1, 2]		
A tanóra típusa: ea.,ea. és száma: 10, 10		
A számonkérés módja: koll., koll.		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 3., 4. félév		
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>): B023-L: B031-AL Bibliaismeret [2] B024-L: B023-L Újszövetségi bevezetés [1]		
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag</u> és a kialakítandó <u>kompetenciák</u> tömör, ugyanakkor informáló leírása		
Az első félévben az Újszövetség kialakulásának történetével foglalkozunk (iratok, kánon), majd a Páli leveleket vesszük sorra, áttekintve a keletkezés körülményeit, főbb teológiai tanításait, végül a félévet a deutero-páli levelek zárják. A II. félévben a Templom pusztulása utáni iratok áttekintésével folytatjuk a bevezetéstani vizsgálatot. A szinoptikus evangéliumok keletkezésének kérdéséről jutunk el a félév során a Jelenések könyvéig. Minden egyes irat esetében igyekszünk meghatározni a szerző kilétét, a keletkezés idejét, helyét, a címzettek körét és a könyvek legfőbb teológiai gondolatait, valamint az azokban felhasznált forrásokat. A tantárgy célja, hogy a hallgatók minden egyes bibliai könyv esetében tisztában legyenek a szöveg megértéséhez elengedhetetlenül szükséges információkkal (ki írta? kinek? mikor? mért? miről?).		
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása		
SCHNELLE, U.: Einleitung in das Neue Testament, Göttingen 19993 CARSON, D.A. – MOO, D.J.: Bevezetés az Újszövetségbe, Budapest, 2007. BALLA, P.: Az újszövetségi iratok és kanonikus gyűjteményük kialakulásának története, Budapest, 2005. VARGA, Zs.: Újszövetségi bevezetés, Budapest, 2000.		
Órai anyag jegyzete a diákság honlapján (http://www.diagsag.tre.hu/index.php?option=com_phocadownload&view=category&id=17:sz-bevezets&Itemid=205)		
Tantárgy felelőse (<i>név, beosztás, tud. fokozat</i>): Dr. Peres Imre , egyetemi tanár, PhD, dr. habil.		
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k) , ha vannak(<i>név, beosztás, tud. fokozat</i>): -		

Tantárgy neve: Bibliai kortörténet [1, 2]	Kód: B037-L, B038-L	Kreditszáma: 2, 2
Tantárgy angol neve: History of the Biblical World [1, 2]		
A tanóra típusa: ea.,ea. és száma: 10, 10		
A számonkérés módja: koll., koll.		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 1., 2. félév		
Előtanulmányi feltételek:		
B038-L: B037-L Bibliai kortörténet [1]		
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák.		
<p>A tárgy megismerteti a hallgatókkal a Szentírás történelmi környezetét. Elemzésre kerülnek politikai, gazdaságtörténeli, társadalomtörténeli, és kulturális folyamatok, melyek meghatározták Izrael népének helyzetét, és az egyház születését.</p> <p><u>Kompetenciák:</u> a hallgatók képessé válnak az itt felsorolt kérdések tekintetében a történetileg megalapozott véleményformálásra.</p> <p><u>Témakörök:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Elvi kérdések (periodizáció, kronológia, stb.). Palesztina földrajzának áttekintése. 2. A bronzkori civilizációk, Palesztina a bronzkorban. 3. Izrael kezdetei (ősatyák, exodus, letelepedés). A kora vaskor: a bírák kora. 4. A korai állam és a dinasztikus királyság. Saul, Dávid, Salamon. A perszonalunió vége. Omri dinasztíája. Jéhú: egy puccs és következményei. 5. AsszírIA. Izrael utolsó korszaka: Jóástól a királyság bukásáig. Júda a Kr.e. 7. század végéig: Ezékiás, Manassé, Jósiás. Gazdálkodási az Asszír világbirodalomban. 6. Júda bukása. A babiloni fogság. 7. Babilon bukása. A perzsa kor kezdetei. Yehud. 8. A hellénizmus. Ptolemaiosz, Szeleükosz és utódaik Palesztinában. A makkabeusok. A hasmóneusok. 9. A római császárkor társadalma. A kora római kor Palesztinában. Nagy Heródes és utódai. 10. Palesztina társadalma, vallási csoportok és irányzatok Jézus korában. Qumrán. Jézus életének történelmi kérdései. A második szentély pusztulása és a zsidó háborúk. 11. Keresztyének és zsidók a római birodalomban. 		
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> .		
<p>KARASSZON, I.: <i>Izrael története. A kezdetektől Bar-Kochbáig</i>. Kréné 10, Budapest, 2009.</p> <p>HODOSSY-TAKÁCS ELŐD: „Az Úr vezette egymaga...” - <i>Izrael letelepedése és Józsué honfoglalás-tradíciójának teológiai értelmezése</i>. Debrecen, 2002.</p> <p>HODOSSY-TAKÁCS ELŐD: <i>Móáb. Egy vaskori nép Izrael szomszédjában</i>. Kréné 10, Budapest, 2008.</p>		

Jeromos Bibliakommentár, III. kötet (Biblikus tanulmányok), Szent Jeromos Katolikus Bibliatársulat, Budapest, 2003.

MILLER, J.M. – HAYES, J.H.: *Az ókori Izrael és Júda története.* Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészettudományi Kar, Piliscsaba, 2003.

GNILKA, J.: *A Názáreti Jézus. Üzenet és történelem.* Szent István Társulat, Budapest, 2001.

KESSLER, R.: *Az ókori Izrael társadalma.* Kálvin kiadó, Budapest, 2011.

FERGUSON, E.: *A keresztyénség bölcsője.* Osiris, Budapest, 1999.

Tantárgy felelőse (*név, beosztás, tud. fokozat*): **Dr. Hodossy-Takács Előd**, egyetemi docens, PhD, dr. habil.

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha vannak (*név, beosztás, tud. fokozat*): ---

Tantárgy neve: Egyházismeret	Kód:	Kreditszáma: 2
Tantárgy angol neve: Ecclesiastics	G030-L	
A tanóra típusa: ea. és száma: 10		
A számonkérés módja: koll.		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 1. félév		
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>): ---		
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag</u> és a kialakítandó <u>kompetenciák</u> tömör, ugyanakkor informáló leírása		
A kurzus során bemutatásra kerül az egyház lényege a Szentírásban valamint a református hitvallásokban. Az egyház egysége, szentsége, egyetemessége és apostoli jellege a református tanítás szerint kerül ismertetésre. A hallgatók az elméleti ismeret mellett áttekintik a Magyarországi Református Egyház szervezeti felépítését, és annak jelenlegi működését.		
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása		
Makkai Sándor: Az egyház missziói munkája. Budapest, 1938.		
Kuiper, Rienk Bouke: Az egyház: Krisztus dicsőséges teste. Budapest, 1994.		
II. Helvét Hitvallás, Heidelbergi Káté		
A Magyarországi Református Egyház alkotmányáról és kormányzatáról szóló 2013. évi törvény		
Tantárgy felelőse (<i>név, beosztás, tud. fokozat</i>): Dr. Gaál Sándor , egyetemi docens, PhD		
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k) , ha vannak (<i>név, beosztás, tud. fokozat</i>): Dr. Gonda László , egyetemi docens, PhD		

Tantárgy neve: Felekezetismeret 1	Kód: G031-AL	Kredit: 3
Tantárgy angol neve: Ecumenical Studies 1		
A tanóra típusa: ea. és száma: 10		
A számonkérés módja: koll.		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 2. félév		
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>): ---		
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag</u> és a kialakítandó <u>kompetenciák</u> tömör, ugyanakkor informáló leírása		
<p>Cél: A kurzus célja, hogy a hallgató megismerje a legfontosabb keresztyén felekezeteket azok önértelmezése alapján. A kurzus bevezetést nyújt az ökumenikus mozgalom történetébe, ismerteti a legfontosabb nemzetközi egyházi szervezeteket és bevezetést nyújt az ökumenikus teológia művelésébe. A kurzus elvégzése segít abban, hogy a hallgató hivatása gyakorlása során képes legyen felelős és teológiailag megalapozott döntéseket hozni felekezetközi és az ökumenét érintő kérdésekben.</p>		
<p>Tematika:</p> <p>Bevezetés, fogalmak:</p> <p>Egyházak a világban Az egyház fogalma az állami egyházjogban Az Ortodox Egyház A Görögkatolikus Egyház A Római Katolikus Egyház Az Anglikán Egyház A világ reformátussága Az Evangélikus Egyház A Valdens Egyház A Metodista Egyház A Baptista Egyház A Pünkösdi Egyház és a karizmatikus mozgalom Új vallási mozgalmak</p>		
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása		
Bajusz Ferenc: <i>Az ökumenikus mozgalom története és mai problémái</i> (akadémiai jegyzet), Budapest, 1985.		
Gesztelyi Tamás (szerk.): <i>Egyházak és vallások a mai Magyarországon</i> , Akadémiai Kiadó, Budapest, 1991.		
Érszegi Márk Aurél: <i>Pápa, Szentszék, Vatikán</i> , Szent István Társulat, Budapest, 2014.		
Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Dr. Gonda László , egyetemi docens, PhD		
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k) , ha vannak(név, beosztás, tud. fokozat): -		

Tantárgy neve: Egyházi ének [1, 2]	Kód: G040-L, G041-L	Kreditszáma: 1, 1
A tantárgy angol neve: Church Hymns [1, 2]		
A tanóra típusa: ea., ea. , és száma: 10, 10		
A számonkérés módja: kollokvium, kollokvium		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 1., 2. félév		
Előtanulmányi feltételek: G041-L: G040-L Egyházi ének [1]		
Tantárgyleírás (az elsajátítandó ismeretanyag és a kialakítandó jártasságok tömör, tájékoztató jellegű leírása):		
<p>Tantárgy célja: Lelkipásztorok, hitoktatók és kántorok fölkészítése a gyülekezeti éneklés irányítására.</p> <p>Tantárgy tartalma: Az éneklés helye és szerepe a liturgiában.</p> <p>A gyülekezeti Énekeskönyv tematikus szerkezete. Az Énekeskönyv dallamai.</p> <p>A dallamok</p> <ul style="list-style-type: none"> — típusai, műfajai (középkori ének, genfi zsoltár, korál, régi magyar ének, angolszász himnusz stb.); — himnológiai, egyháztörténeti háttere és az ünnepkörökhöz és a néphagyományhoz való kapcsolódása; — stílusos megszólaltatása; a közös éneklés irányítása; — megjelenése az egyházi műzene történetében. <p>Tananyag – első félév: (a vastag betűvel írt énekek első versszakát fejből, a normál betűvel írtakét kottából kell tudni elénekelni):</p> <p>23,25, 32, 65, 66, 77, 84, 119, 130;</p> <p>165,225,226,236,254,274,301,315, 341, 370, 380;</p> <p>1, 12, 27, 55, 92, 103, 121, 137;</p> <p>157,185,206,230,252,265,275,294, 303, 327, 338, 343, 369, 386, 392, 399, 416, 445, 460, 470.</p> <p>Tananyag – második félév: (a vastag betűvel írt énekek első versszakát fejből, a normál betűvel írtakét kottából kell tudni elénekelni):</p> <p>5, 24, 74, 81, 105, 128, 134, 135, 138;</p> <p>152,161,166,228,235,241,256,257, 358, 483, 501;</p> <p>8,14, 30, 97, 100, 107, 114, 141;</p>		

158,168,177,192,210,234,258,270, 276, 298, 310, 328, 339, 345, 364, 373, 395, 402, 447, 464;

A 3-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása

Kötelező:

1. *ÉNEKESKÖNYV – magyar reformátusok használatára*, MRE Budapest, 1948 [vagy későbbi kiadás]
2. CSOMASZ TÓTH KÁLMÁN: *Dicsérvétek az Urat*, RZSI Sajtóosztálya, Budapest, 1971
3. BERKESI SÁNDOR [szerk.]: *Az Úrnak zengjen az ének – ifjúsági énekeskönyv*
MRETZS és MRE Kálvin Kiadó, Budapest, 2006

Ajánlott:

1. BERKESI SÁNDOR: „*Te néked zengek éneket*”, ORTE, Debrecen, 1994
2. CSOMASZ TÓTH KÁLMÁN: *A református gyülekezeti éneklés*, MRE Budapest, 1950
[Református Egyházi Könyvtár, XXV. kötet]

Tantárgyfelelős (név, beosztás, tudományos fokozat): dr. Arany János, egyetemi docens, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató: ---

Tantárgy neve: Gyermek- és ifjúsági énekek [1, 2]	Kód: G045-L, G046-L	Kredit: 1, 1
Tantárgy angol neve: Children's and youth Songs [1,2]		
A tanóra típusa: gyak., gyak. és száma: 5, 5		
A számonkérés módja: gyj., gyj.		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 1., 2. félév		
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>):		
G046-L: G045-L Gyermek- és ifjúsági énekek [1]		
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag</u> és a kialakítandó <u>kompetenciák</u> tömör, ugyanakkor informáló leírása		
<p>A tantárgy célja: A hallgatók megismerkednek azokkal a szempontokkal, amelyek alapján az adott korosztály énekeit összeállítjuk. Megismerik az énektanítás és gyakorlás módszereit illetve elsajátítják a kijelölt énekeket a gyermekénekek repertoárjából.</p> <p>A tantárgy tartalma:</p> <p>A stúdium során az Úrnak zengjen az ének című ifjúsági énekeskönyvi anyag megtanításának elméleti és gyakorlati módszertana. Félévente nehézségi és tematikus szempontok szerint kiválasztott 30/30db ének ismerete. A vallásórákon és ifjúsági órákon használt énekek megismerése és éneklése, élményszerű feldolgozása, felhasználva az irodalomban feltüntetett forrásanyagot.</p>		
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása		
<p>Kötelező és ajánlott irodalom:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. BERKESI SÁNDOR (szerk.): <i>Az Úrnak zengjen az ének-ifjúsági énekeskönyv</i>. Kálvin János Kiadó, Budapest, 2006. 2. BÓDISS TAMÁS (szerk.): <i>Adjatok hálát az Istennek!</i> - Kórusművek, énefeldolgozások. (<i>Az Úrnak zengjen az ének</i> énekeskönyv alapján) Kálvin János Kiadó, Budapest, 2009. 3. HARGITA PÉTER (szerk.): <i>Dícsérjétek az Urat</i>. ReZeM, Budapest, 1996. 4. DRASKÓCZY BALÁZS (szerk.): <i>Jézushoz jöjjetek.</i>, ReZeM, Budapest, 1993. 5. DRASKÓCZY BALÁZS (szerk.): <i>Harangszó</i>. ReZeM, Budapest, 1994. 6. <i>Jézust áldja énekünk</i>. Református Pedagógiai Intézet, Budapest, 2003. 		
Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Szabóné Fodor Adrienne művésztanár		
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k) , ha vannak(név, beosztás, tud. fokozat):		

Tantárgy neve: A kommunikáció elmélete és gyakorlata	Kód: G071-L	Kredit: 2
Tantárgy angol neve: Communication Theory and Practice		
A tanóra típusa: ea. + gyak. és száma: 5+5		
A számonkérés módja: gyj.		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 3. félév		
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>): ---		
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag</u> és a kialakítandó <u>kompetenciák</u> tömör, ugyanakkor informáló leírása		
Tartalom:		
<p>A kommunikáció tárgyköre.. Teoretikus és empirikus elméletek gyakorlati alkalmazása. A kommunikációelmélet narratív/értelmező perspektívái. A jelentés-szabályozás, az interakcionalitás, az interperszonalitás, és a kulturális determinizmus technológiai sokszínűsége. Az információs rendszerek alapvetései: verbalitás, metanyelv, szemiotika. Kritikai nézőpontok: nyelvhasználat, jelek, kommunikatív funkciók.</p> <p>Kompetenciák: a személyközi, csoportos, szervezeti és tömegkommunikációhoz (média) kapcsolódó alapfogalmak és alapelvek elsajátítása és alkalmazása a gyakorlatban; a nonverbális és verbális kommunikációs technikák felismerése és alkalmazása.</p> <p>Követelmények: a média interpretációi; az információs társadalom fontosabb kommunikációs színterei és eszközrendszere; pszichológiai és etikai dimenziók; hagyományos és modern kommunikációs eszközök elméleti interpretációihoz kapcsolódó gyakorlati készségek elsajátítása; médiakritikai készségek értelmezése.</p>		
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása		
Kötelező irodalom		
<p>GRIFFIN, EM: <i>Bevezetés a kommunikációelméletbe</i>. Budapest, Harmat, 2001, 278–315 pp. (ISBN 9639148520)</p> <p>TERESTYÉNI TAMÁS: <i>Kommunikációelmélet</i>. Budapest, Akti-Typotex, 2006, 348 p. (ISBN 9789639664241)</p>		
Ajánlott irodalom:		
<p>SILVERSTONE, ROGER (2008): <i>Miért van szükség a média tanulmányozására?</i> Akadémiai Kiadó, ISBN: 9789630585941</p> <p>BAJOMI-LÁZÁR PÉTER (2008): <i>Média és társadalom</i>. Antenna Könyvek, 270 p. (ISBN 978-9638808509)</p> <p>ROSENGREN, KARL ERIK (2008): <i>Kommunikáció</i>. Budapest, Typotex Kiadó. 266 p. (ISBN 978 963 2790084)</p>		
Tantárgy felelőse: Dr Kenyhercz Róbert adjunktus, PhD		
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k):		

Tantárgy neve: Etika prolegomena	Kód: R021-L	Kreditszáma: 3
Tantárgy angol neve: Introduction to Christian Ethics		
A tanóra típusa: ea. és száma: 10		
A számonkérés módja: koll.		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 1. félév		
Előtanulmányi feltételek: ---		
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag</u> és a kialakítandó <u>kompetenciák</u> tömör, ugyanakkor informáló leírása		
<p>A hallgatók ismerkedjenek meg az etika művelésének főbb kérdéseivel, különös tekintettel a teológiai etika művelésére. Legyenek képesek alapvető teológiai etikai különbségtételekre, ismerjék a morális ítéletalkotási folyamatok sajátosságait, az etika lehetséges strukturálását.</p> <p>Az etikai prolegomena meghatározása és feladata. Morál. Ethosz. Etika</p> <p>Filozófiai és vallásbölcseleti etika</p> <p>Teológiai etika. A Szentírás és etika. A keresztyén etika summája</p> <p>Az etika, mint teológiai diszciplína. A teológiai etika és a többi teológiai tudományág</p> <p>Az etika strukturálása, felosztási lehetőségei</p> <p>A keresztyén teológiai etika alapjai: Szabadság, Bűn</p> <p>A keresztyén teológiai etika alapjai: Evangélium és Törvény. A törvény radikalizálódása. A törvény hármassága</p> <p>A keresztyén teológiai etika alapjai: Krisztuskövetés. Lelkiismeret</p> <p>Megigazulás és megszentelődés</p> <p>Erények</p> <p>Aszkézis és jócselekedetek</p> <p>Az etika forrásai: Újszövetségi etika, a szeretet kettős parancsa</p>		
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása		
<p>Irodalom:</p> <p>Szücs Ferenc: Teológiai etika, Budapest, 1993, ISBN 963/836/001/1</p> <p>Arisztotelész: Nikomákhoszi Etika, Budapest, 1997 ISBN 963 07 4045 1</p> <p>Török István: <i>Etika</i>, Kolozsvár, 1997 ISBN nélkül</p> <p>Nagy László: Református keresztyén közösségi etika, Kolozsvár 1998.</p>		

Bonhoeffer, Dietrich: Etika, Kolozsvár, 2015.

További ajánlott irodalom:

Martin Honecker: Einführung in die theologische Ethik: Grundlagen und Grundbegriffe, Berlin 1990.

Christofer Frey/Peter Dabrock/Stephanie Knauf: Repetitorium der Ethik. Waltrop ³1997;

Markus Huppenbauer/Jörg De Bernardi: Kompetenz Ethik für Wirtschaft, Wissenschaft und Politik. Ein Tool für Argumentation und Entscheidungsfindung. Zürich 2003.

Tantárgy felelőse (*név, beosztás, tud. fokozat*): **Dr. Fazakas Sándor** egyetemi tanár, PhD, dr. habil

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha vannak(*név, beosztás, tud. fokozat*): --

Tantárgy neve: Általános és protestáns etika	Kód: R027-L	Kreditszáma: 4
Tantárgy angol neve: General and protestant ethics		
A tanóra típusa: ea. és száma: 10		
A számonkérés módja: koll.		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 2. félév		
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>): R021-L Etikai prolegomena		
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag</u> és a kialakítandó <u>kompetenciák</u> tömör, ugyanakkor informáló leírása		
<p>A tanegység célja, hogy átfogó képet kapjanak a hallgatók a protestáns teológiai- és szociáletika legfontosabb tanításáról, és képesek legyenek a teológiai felismeréseket a gyakorlatban alkalmazni; sajátítsák el az etikai véleményformálás módszerét és legyenek képesek teológiailag érvelni a kialakított etikai döntések mellett.</p> <p><i>Tematika:</i></p> <p>Az etika, morál, ethosz fogalmi tisztázásai, A keresztyén etika bibliai és teológiai alapjai</p> <p>Keresztyén antropológia, Krisztus-követés, Istenkép és emberkép</p> <p>Munka és ünnep, Ökológia és teremtésvédelem, Kultúra, játék, sport</p> <p>Felsőbbség, állam, politikai etika, Az élet védelmével kapcsolatos etikai kérdések</p> <p>Határesetek a „Ne ölj” parancsolattal kapcsolatban, Orvosi és bioetikai kérdések</p> <p>Család, házasság, szexualitás, Pénz, gazdaság, tulajdon, Igazmondás, információ</p>		
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása		
MAN, J. M.: <i>A szabadság újtjelzői, Etikai vázlatok a Tízparancsolathoz</i> , Budapest, Kálvin Kiadó, 1993.		
, F.: <i>Teológiai etika</i> , Budapest, Református Zsinati Iroda Sajtóosztálya, 1993.		
k, I.: <i>Etika</i> , Amsterdam/Kolozsvár, Free University Press/PTI, 1988/1997.		
Tantárgy felelőse (<i>név, beosztás, tud. fokozat</i>): Dr. Kovács Krisztián , egyetemi adjunktus, PhD.		
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k) , ha vannak(<i>név, beosztás, tud. fokozat</i>): ---		

Tantárgy neve: Hitvallásismeret [1, 2]	Kód: R010-AL,	Kreditszáma:
Tantárgy angol neve: Reformed Confessions [1, 2]	R011-AL	3,3
A tanóra típusa: ea.,ea. és száma: 10, 10		
A számonkérés módja: koll., koll.		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 1., 2. félév		
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>): ---		
Tantárgyleírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag</u> és a kialakítandó <u>kompetenciák</u> tömör, ugyanakkor informáló leírása		
<p>A Heidelbergi Káté (HK) és a II. Helvét Hitvallás megismerése, hogy a hallgatók a teológia tudományának művelése és a lelkeszi munkára való készülés alapvetően szükséges ismeretanyagának egy részét már itt elsajátítsák. Az előadások hangsúlyt helyeznek a Hitvallás Heidelbergi Kátéval való összehasonlítására, és segítséget kívánnak nyújtani a rendszeres teológia műveléséhez és a teológiai gondolkodás útján való elinduláshoz. A Hitvallások tanulása folyamán hangsúly esik a jellegzetes református tanítások megismerésére.</p>		
Kompetenciák:		
<ul style="list-style-type: none"> - A hallgatók legyenek képesek a hitoktatáshoz szüksége anyag szakirányú elmélyítésére, integrálására. - Legyenek képesek tájékozódni az adott korszakkal foglalkozó szakirodalomban. - Legyenek képesek kapcsolódó kérdésekről igényes, adott esetben kritikus véleményalkotásra. 		
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása		
Kötelező irodalom:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. SZÜCS, FERENC: <i>Hitvallásismeret</i>, Budapest, 1995. 2. MCGRATH, ALISTER E.: <i>Bevezetés a keresztyén teológiába</i>, Budapest, Osiris, 1995. 3. <i>A Heidelbergi Káté és a Második Helvét Hitvallás</i>, Budapest, Kálvin Kiadó, 2004. 		
Tantárgy felelőse: Dr. Bölcskei Gusztáv , egyetemi tanár, PhD		
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k) , ha vannak(<i>név, beosztás, tud. fokozat</i>): ---		

Tantárgy neve: Keresztyén hitünk alapjai		
Tantárgy angol neve: Foundations of Our Christian Faith	Kód: R017-AL	Kreditszáma: 3
A tanóra típusa: ea. és száma: 10		
A számonkérés módja: koll.		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 3. félév		
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>): R011-AL Hitvallásismeret [2]		
Tantárgyleírás: A keresztyén teológia alap dogmatikai témáinak (Istentan, krisztológia, ekkleziológia, eszkatológia stb.) és kérdéseinek alapszintű ismerete az előadások és kötelező olvasmányok alapján.		
Kompetenciák:		
Alapvető teológiai témák megértése és elsajátítása		
A tudomány területére való általános rálátás kialakítása		
Kritikus gondolkodás elsajátítása, érvelés és hitbeli meggyőzési módszerek ismertetése		
Teológiai problémamegoldó készség kialakítása és fejlesztése		
Tematika:		
1. Kijelentés. Ravasz, 5–12.		
2. Isten. Szentháromság. Ravasz, 13–19.		
3. Jézus Krisztus személye. Ravasz, 64–71.		
4. Jézus Krisztus műve és állapotai Ravasz, 72–98.		
5. Kegyelemből, hit által. Ravasz, 106–113.		
6. Az ember. A bűn lényege és következményei, Ravasz, 50–56.		
7. A keresztyén élet állomásai (üdvrend), Ravasz, 149–164.		
8. Az egyház. A gyülekezet élet. Ravasz, 113–136.		
9. A kegyelem eszközei. Ravasz, 137–148.		
10. Az utolsó dolgok. Ravasz, 158–164.		
11. A teremtés és a gondviselés, Ravasz, 27–42.		
12. Szentlélek. Ravasz, 99–105.		

13. Eleve elrendelés. Ravasz, 20–26.

A **3-5** legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása

Kötelező irodalom:

Ravasz László: *Kis dogmatika. Hitünk igazságai* (Budapest: Kálvin Kiadó, 1996).

Barth Károly: *Kis dogmatika* (Budapest: Orsz. Ref. Missz. Munka közösség, 1947).

Ajánlott irodalom:

Török István: *Dogmatika* (Amsterdam: Free University Press, 1985)

Kocsis Elemér: *Dogmatika. A református keresztyén tanítás rendszere* (Debrecen, 1987)

Sebestyén Jenő: *Református dogmatika* (Bp.; Gödöllő : Iránytű, 1994)

Tantárgy felelőse: Dr. Kovács Ábrahám, egyetemi docens, PhD, dr. habil.

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha vannak (név, beosztás, tud. fokozat): ---

Tantárgy neve: Ókori és középkori egyháztörténet alapvonalai	Kód: R038-AL	Kreditszáma: 3
Tantárgy angol neve: Church History of the Antiquity and of the Middle Ages		
A tanóra típusa: ea. és száma: 10		
A számonkérés módja: koll.		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 2. félév		
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>): ---		
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag</u> és a kialakítandó <u>kompetenciák</u> tömör, ugyanakkor informáló leírása		
<p>Ismeretanyag:</p> <p>Az ókori és középkori egyetemes és hazai egyháztörténet főbb vonalainak tanulmányozása. A hallgatók ismerjék meg és elemezzék az adott korszak egyházszervezetének, teológiatörténetének, egyházi művelődésének jellegzetes folyamatait, meghatározó fordulóit. Sajtátsák el a kapcsolódó alapvető fogalomkészletet.</p> <p>Tematika:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A keresztyénség római állammal való kapcsolata, szervezeti és tanbeli fejlődése 313-ig. A constantinusi fordulat, Nagy Constantinus és fiai egyházpolitikája. 2. Az ökumenikus zsinatok és a keresztyén tanrendszer fejlődése. A keleti és nyugati egyházatyák különös tekintettel Augustinusra. 3. A szerzetesség kialakulása, fejlődése a cluny reform mozgalomig. 4. Misszió a germán népek között. A frank állam és a Karoling dinasztia jelentősége a nyugati egyház történetében, a kor művelődése és teológiai gondolkodása. 5. A keleti és a nyugati egyháztest különbségei. A szláv népek keresztyén hitre térése. A nagy egyházszakadás. 6. A magyarság kapcsolatai a keresztyénséggel és István király egyházszervező tevékenysége. 7. A pápaság szerepének változása: Nagy Gergelytől az invesztitúra harc végéig. A pápaság világi befolyása tetőpontján. A keresztes hadjáratok, eretnokségek és az inkvizíció kibontakozása. 8. A virágzó középkor egyházi életének, művelődésének jellemzői. A korszak teológiai gondolkodása, jeles teológus egyéniségei különös tekintettel Aquinói Tamásra. 9. Művelődés és oktatás a középkori Magyarországon. 10. A középkori egyház válsága és reformkísérletek a XIV–XV. században. Az előreformációs mozgalmak. <p>Kompetenciák:</p> <p>A hallgatók legyenek képesek kapcsolódó történelmi ismereteik szakirányú elmélyítésére, integrálására. Kapjanak betekintést az aktuális szakirodalmi eredményekbe.</p>		
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása		
CHADWICK, Henry: <i>A korai egyház</i> , Bp. 1999. ISBN 963 379 434X ISSN 1219-1116		
COLIJN, Jos: <i>Egyháztörténelem, Hely nélkül</i> : Iránytű Kiadó 1996. ISBN 963 9055 085		

DIENES Dénes (szerk.): *Ókor, középkor*, Sárospatak: Herenád Kiadó 2007. (Vezérfonal az egyháztörténet tanulmányozásához I.) ISBN 978 963 86546 6 3 ISSN 1789-400x

HEUSSI, Karl: *Az egyháztörténet kézikönyve*, Bp.: Osiris Kiadó 2000. ISBN 963 379 6865 ISSN 1416-6321

Molnár János: *Egyetemes I. Ókor és középkor* (jegyzet)

RÉVÉSZ Imre - SEGESVÁRI Lajos: *Az egyháztörténelem alapvonalai*, Debrecen, több kiadásban (DRTA, helyi sokszorosítású jegyzet)

TÓTH-KÁSA István - TÖKÉCZKI László (szerk.): *Egyháztörténet*. I–II k. Bp. 1997, 1998. ISBN 963 04 8610 5

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): **Dr. Hörcsik Richárd**, egyetemi tanár, PhD, dr. habil.

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha vannak(név, beosztás, tud. fokozat): ---

Tantárgy neve: Kora újkori egyháztörténet [1-2]	Kód: R039-AL, R040-AL	Kreditszáma: 3, 3
Tantárgy angol neve: Church History of the Early Modern Period [1-2]		
A tanóra típusa: ea., ea. és száma: 10, 10		
A számonkérés módja: koll., koll.		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 3., 4. félév		
Előtanulmányi feltételek <i>(ha vannak)</i> : R039-AL: R038-AL Ókori és középkori egyháztörténet alapvonalai R040-AL: R039-AL Kora újkori egyháztörténet [1]		
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag</u> és a kialakítandó <u>kompetenciák</u> tömör, ugyanakkor informáló leírása		
<p>Ismeretanyag:</p> <p>A reformáció és ellenreformáció kora egyetemes egyháztörténetének rendszerezett tanulmányozása. A hallgatók ismerjék meg és elemezzék az adott korszak egyházszervezetének, teológiatörténetének, egyházi művelődésének jellegzetes folyamatait, meghatározó fordulatait. Sajátítsák el a kapcsolódó alapvető fogalomkészletet. A reformáció és ellenreformáció kora (1517–1647) magyarországi egyháztörténetének rendszerezett tanulmányozása. A hallgatók ismerjék meg és elemezzék az adott korszak egyházszervezetének, teológiatörténetének, egyházi művelődésének jellegzetességeit, meghatározó fordulatait. Sajátítsák el a kapcsolódó alapvető fogalomkészletet.</p> <p>Kompetenciák:</p> <p>A hallgatók legyenek képesek kapcsolódó történelmi ismereteik szakirányú elmélyítésére, integrálására. Kapjanak betekintést az aktuális szakirodalmi eredményekbe.</p> <p>Tematika – első félév:</p> <p>A reformáció előzményei</p> <p>Luther élete és teológiája, a protestantizmus helyzete Németországban az augsburgi vallásbékéig</p> <p>Zwingli élete és teológiája, a svájci reformáció</p> <p>Kálvin élete és teológiája, hatása</p> <p>A reformáció balszárnya</p> <p>A tridenti zsinat és az ellenreformáció Európa államaiban 1598-ig</p> <p>A reformáció Angliában és Skóciában</p>		

A reformáció és ellenreformáció kora Franciaország és Hollandia történetében

A XVII. század. első felének egyháztörténeti folyamatai, a harmincéves háború

A protestáns ortodoxa és a puritanizmus kora. Lelkészi szolgálat, istentiszteleti és kegyességi élet a kor protestáns egyházaiban

Tematika – második félév:

A reformáció terjedésének általános feltételei és jellemzői Magyarországon 1517-től az 1540-es évekig.

A reformáció első generációjának néhány jeles képviselője: Dévai Bíró Mátyás, Sztárai Mihály, Huszár Gál, Szegedi Kis István.

A helvét irány előretörése az 1550-es, 60-as években, Kálmáncsehi Sánta Márton.

A reformáció "balszárnya" hazánkban: az unitáriusok megjelenése és előretörése, Dávid Ferenc, szombatosok, anabaptisták.

A reformátusok védekezése és megerősödése velük szemben, Melius Juhász Péter reformátori működése, a helvét hitvallású ref. egyház szervezeti megerősödése.

A magyarországi reformáció teológiája, jelentősége művelődéstörténetünkben, néhány jeles személyiség bemutatása.

Az ellenreformáció kezdetei és a protestánsok védekezése, a Bocskai szabadságharc.

Az ellenreformáció erőteljes előretörése, Pázmány Péter munkássága.

Bethlen Gábor és a Rákócziak korának küzdelmei a szabad vallásgyakorlat érdekében.

A magyar protestantizmus teológiája és egyházi élete a XVII. században, a virágzó Erdélyi Fejedelemség művelődéspolitikai törekvései.

A Debreceni Református Kollégium történetének áttekintése 1538 és 1703 között.

A **3-5** legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása

Irodalom:

COLIJN, Jos: *Egyháztörténelem*, Hely nélkül: Iránytű Kiadó 1996. ISBN 963 9055 085

DIENES Dénes (szerk.): *A reformáció*, Sárospatak: Hernád Kiadó 2008 (Vezérfonal az egyháztörténet tanulmányozásához II.) ISBN 978 963 86546 7 0 ISSN 1789-400x

DIENES Dénes: *A keresztyénség Magyarországon 1526 előtt*, Sárospatak: SRTA 1997. 178–kk. Sárospatak ISBN 963 04 8584 2; ISSN 1416-3632

RÉVÉSZ Imre – SEGESVÁRI Lajos: *Az egyháztörténelem alapvonalai*, Debrecen, több kiadásban (DRTA, helyi sokszorosítású jegyzet)

BUCSAY Mihály: *A protestantizmus története Magyarországon 1521–1945*. Bp.: Gondolat Kiadó 1985. (ISBN 963 281 532 7)

Ajánlott irodalom:

CHADWICK, Owen: *A reformáció*, Bp.: Osiris 1998. ISBN 963 379 2630 ISSN 1219-1116

GÄBLER, Ulrich: *Huldrych Zwingli. Bevezetés életébe és munkásságába*, Bp.: Kálvin Kiadó 2008. ISBN 978 963 558 120 7

GRESCHAT, Martin: *Martin Bucer. Egy reformátor és a kor, amelyben élt*, Bp.: Kálvin Kiadó 2011. ISBN 978 963 558 180 1

JUNG, Martin H., *Melanchthon és kora*, Bp.: Kálvin Kiadó 2012. ISBN 978 963 558 200 6

MACCULLOCH, Diarmaid: *A reformáció története*, Bp.: Európa Kiadó 2011. ISBN 978 963 07 9281 3

MC GRATH, Alistair: *Kálvin*, Bp.: Osiris 1996. ISBN 963 379 137 5 ISSN 1219-2201

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): **Dr. Hörcsik Richárd**, egyetemi tanár, PhD, dr. habil.

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha vannak (név, beosztás, tud. fokozat): **Dr. Baráth Béla Levente**, egyetemi tanár, PhD, dr. habil.

Tantárgy neve: A XVIII–XX. századi egyháztörténet alapvonalai	Kód: R041-AL	Kreditszáma: 2
Tantárgy angol neve: 18th-20th Century Church History		
A tanóra típusa: ea. és száma: 10		
A számonkérés módja: koll.		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 4. félév		
Előtanulmányi feltételek <i>(ha vannak)</i> :		
R038-AL Ókori és középkori egyháztörténet alapvonalai [2]		
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag</u> és a kialakítandó <u>kompetenciák</u> tömör, ugyanakkor informáló leírása		
<p>Ismeretanyag:</p> <p>Az utóbbi három évszázad egyetemes és hazai egyháztörténetének rendszerezett áttekintése. A hallgatók ismerjék meg és elemezzék az adott korszak egyházszervezetének, teológiatörténetének, egyházi művelődésének jellegzetességeit, meghatározó fordulatait. Sajátítsák el a kapcsolódó alapvető fogalomkészletet.</p> <p>Tematika:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Az I. Lipót féle abszolutizmus egyházpolitikája és a gyászévtized, a Thököly felkelés majd a Rákóczi szabadságharc egyháztörténeti vonatkozásai 2. Felvilágosodás korának hatása az egyházi életre és teológiai gondolkodásra Európában. A pietizmus gyökerei és átfogó értékelése, a német pietizmus. Protestáns ébredési mozgalmak az angol nyelvű területen a XVIII. században 3. A protestáns egyházak közjogi helyzetének és belső viszonyainak változásai hazánkban 1711 és 1792 között 4. A keresztyén közösségek helyzetének változásai a XIX. századi Európában. A római katolicizmus és a német protestantizmus korabeli történetének áttekintése 5. Politika és egyház a Magyar Királyságban a reformkor és a „neoabszolutizmus” időszakában 6. Protestáns bel- és külmisziói a XIX. században, magyarországi vonatkozások 7. A skót és holland reformátusság története a XIX. században és a századfordulón, különös tekintettel Abraham Kuyper munkásságára 8. A magyar református egyház közjogi helyzetének és szervezeti felépítésének változásai a dualizmus korában 		

9. Az két világháború egyháztörténeti vonatkozásai. Az orosz ortodox egyház a kommunizmus, a német protestantizmus és a hitvalló egyház története a náci diktatúra időszakában

10. A trianoni országhatárokon kívül élő magyar reformátusság sorsának bemutatása

11. Magyarországi Református Egyház történetének áttekintése 1948 és 1990 között

12. A keresztyén egyházak XX. századi egységtörekvéseinek történeti áttekintése

Kompetenciák:

A hallgatók legyenek képesek kapcsolódó történelmi ismereteik szakirányú elmélyítésére, integrálására. Kapjanak betekintést az aktuális szakirodalmi eredményekbe.

A **3-5** legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása

Irodalom:

BARCZA József – DIENES Dénes (szerk.): *A Magyarországi Református Egyház története 1918–1990*. Sárospatak: SRTA 1999. ISBN 963 03 7380 7; ISSN 1416-3632

BÍRÓ Sándor – BUCSAY Mihály – VARGA Zoltán – TÓTH Endre: *A magyar református egyház története*, Sárospatak: SRTA 1995. (Az 1949. évi kiadás változatlan utánnomása) ISBN 963 04 609 5 ISSN 1219-7459

BUCSAY Mihály: *A protestantizmus története Magyarországon 1521–1945*. Bp.: Gondolat Kiadó 1985. (ISBN 963 281 532 7)

COLIJN, Jos: *Egyháztörténelem, Hely nélkül*: Iránytű Kiadó 1996. ISBN 963 9055 085

DIENES Dénes (szerk.), *A felvilágosodás és ami utána következett*, Sárospatak: Hernád Kiadó 2013 (Vezérfonal az egyháztörténet tanulmányozásához, 3; Sárospataki Teológiai Műhely 6) (ISBN 978–963–89817–3–8) (ISSN 1789-400x)

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): **Dr. Baráth Béla Levente**, egyetemi tanár, PhD, dr. habil.

Tantárgy neve: Romológia [1-2]	Kód: GR001-L, GR002-L	Kreditszáma: 2, 2
Tantárgy angol neve: Romology [1-2]		
A tanóra típusa: ea. és száma: 10, 10		
A számonkérés módja: gyj., koll.		
A tantárgy tantervi helye: 1., 2. félév		
Előtanulmányi feltételek: GR002-L: GR001-L Romológia [1]		
Tantárgyleírás:		
Ismeretanyag:		
<u>Romológia [1] (Történet)</u>		
<p>A kurzus tárgya a cigányság, elsősorban a hazai cigányság története. A hallgatók megismerik a cigányság eredetére, vándorlására, meghatározására vonatkozó kutatásokat, azok eredményeit, szembeállítva a „naiv történetírók” által kreált cigány történelem állításaival. Kiemelt téma a hazai cigányok 15-21. századi története; letelepedésük, különböző korok rájuk irányuló politikája, együttélési nehézségek okai, megoldási módszerek, a cigányok a magyar nép történetében, a Pharrajimos, az államszocializmus, majd a rendszerváltozás utáni és jelenlegi (oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi) helyzetük.</p>		
<u>Romológia [2] (Kultúra, hagyomány)</u>		
<p>A tantárgy részletesen megismerteti a hallgatókkal a cigányság csoportjait, nyelvüket, kultúrájukat, horizontális és vertikális rétegezettségüket. Hagyományaik közül kiemelten foglalkozik az életkorokhoz, életfordulókhoz, a nemi szerepekhez kapcsolódó szokásokkal, a tisztasági szabályokkal, főzési, párvalasztási, öltözködési sajátosságokkal. A virrasztó, a halottkultusz, a patyiv és annak számos vonatkozásának ismerete nélkülözhetetlen a cigányokkal – családokkal és gyermekekkel – való sikeres együttműködéshez. Alapismereteket sajátítanak el a cigányság kultúrája, művészete köréből; megismerik az eredetmondákat, neves naiv és képzett képzőművészeit, írókat, költőket, közéleti személyiségeiket.</p>		
Kialakítandó kompetenciák:		
<p>A kurzusok során a hallgatók megtanulnak különbséget tenni a cigányok történetében fellelhető valótlan, „kreált” elemek, s a tudományosan feltárt, forrásmunkákkal megfelelően alátámasztott valós történet között. Megismerik a rendelkezésre álló tudományos anyagokat, képessé válnak használni, értelmezni azokat. A cigányság történetének tárgyalása által megismerik és megértik az ok-okozati összefüggéseket, mai helyzetükhöz vezető utat, szerepvállalásaikat Magyarország történetében. Választ kapnak olyan kérdéseikre, hogy „miért élnek így”, „hogyan tudnak így élni”, s megismernek pozitív életsorsokat is.</p>		
<p>Világosan fogják látni a hazai cigányság mai helyzetét, ezáltal megfelelő ismeretekkel, tudással rendelkezve képesek lesznek – lelkesként, egyházi munkásként, pedagógusként, ifjúságsegítőként – sikeresen részt venni a közöttük végzendő munkában és szolgálatban.</p>		
<p>A kurzus hatására jelentősen csökken a hallgatók ellenszenve, félelme, szorongása hazánk legnagyobb kisebbségével szemben, nő az empátia, az elfogadás a cigányság, s különösen a gyermekekkel szemben, ami sikeres pedagógiai munkájukhoz, missziós tevékenységükhöz, gyülekezeti szolgálatukhoz nélkülözhetetlen. Szakmai tudásuk és kompetenciájuk fejlődik, s kulturaközi, szociális és személyközi kompetenciáik is lényegesen erősödnek a kurzus végére.</p>		
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i>		

Kötelező irodalom:

Romológia [1]

1. Cserti-Csapó Tibor (szerk.): Alapirodalmak a hazai cigány/roma népességre vonatkozó társadalomtörténet, társadalomismeret oktatásához. Gypsy Studies 36. PTE BTK NTI Romológia és Nevelésszociológia Tanszék, Pécs 2015.
2. Nagy Pál (1998): A magyarországi cigányok története a rendi társadalom korában. Csokonai Vitéz Tanítóképző Főiskola, Kaposvár.
3. Tóth Péter (2006): A magyarországi cigányság története a feudalizmus korában. Bölcsész Konzorcium, Budapest
4. Szabóné Kármán Judit (2012): A magyarországi roma/cigány értelmiség historiográfiája, helyzete, mentális állapota. Gondolat Kiadó, Budapest
5. Szabóné Kármán Judit (2016): A magyarországi cigányság. (Cigányok és romák) I. Semmelweis Kiadó, Budapest

Romológia [2]

Bódi Zsuzsanna (szerk.): Cigány Néprajzi Tanulmányok sorozat. Budapest, 1993–2006, Magyar Néprajzi Társaság.

Forray R. Katalin szerk. (2000): *Romológia-ciganológia*. Dialóg Campus Kiadó, Pécs.

Őszintén a cigányokról. Szabóné Kármán Judit romológussal beszélget Naszádi Kriszta.

Harmat Kiadó, Budapest, 2013.

Szabóné Kármán Judit (2012): *De kik is vagyunk? Ba kon vi sam? Dá sijnyé nyisz noj?*

Magyar Napló – Év esszéi kötet 2012.

Szuhay Péter (1999): A magyarországi cigányok kultúrája: etnikus kultúra vagy szegénység kultúrája PANORÁMA Kiadó, Budapest.

Tantárgy felelőse: Szabóné dr. Kármán Judit főiskolai docens, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): ---

Tantárgy neve: Katechetika [1, 2]	Kód: G091-L, G092-L	Kreditszáma: 3, 3
Tantárgy angol neve: Catechetics [1,2]		
A tanóra típusa: ea.,ea. és száma: 10, 10		
A számonkérés módja: koll., koll		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 1., 2. félév		
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>): G092-L: G091-L Katechetika [1]		
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag</u> és a kialakítandó <u>kompetenciák</u> tömör, ugyanakkor informáló leírása		
Katechetika [1]		
<p><i>Cél:</i> Bemutatni, hogy az egyházi katechézis hogyan alapozza meg, illetve egészíti ki az iskolai hit-, és vallásoktatást. A tanegység tárgyalja a 6-10 éves gyerekek iskolai hitoktatását is, mivel a valláspedagógia tanegység a 11-18 éves korosztály vallásoktatására specializálódik.</p> <p><i>Tematika:</i></p> <p>A katechézis neve, fogalma, egyházi intézményrendszere.</p> <p>Fejlődéslélektan: a 3-7; és a 7-10 éves gyerekek fejlődéslélektana, vallási szocializációjuk sajátosságai.</p> <p>A katechézis sajátos céljai, tematikus felépítése, eljárás módjai, módszerei a tárgyalt korosztályban.</p> <p>Az óvodai foglalkozások lehetőségei, a kerettanterv értékelése, programok felépítése, a foglalkozások tervezése.</p> <p>Az alsótagozatos hittanóra iskolai és gyülekezeti tervezése, megvalósítása.</p>		
Katechetika [2]		
<p><i>Cél:</i> A gyülekezeti katechézis speciális területeinek és műfajainak az áttekintése.</p> <p><i>Tematika:</i></p> <p>A gyermekistentisztelet, az általános iskolai hitoktatás, a hittankönyvek használata, a konfirmációi előkészítés, az ifjúsági bibliaóra.</p> <p>A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i>, illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása</p> <p>Bodó Sára és Fekete Károly (szerk.): <i>Katechetikai és valláspedagógiai szöveggyűjtemény.</i> Debrecen, 2001.</p> <p>Mérei-Binet: <i>Gyermeklélektan.</i> Gondolat, Budapest, 1993.</p>		

Murányi Kovács Endréné, Kabai Huszka Antónia: *A gyermekkori és a serdülőkori személyiségzavarok pszichológiája*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1988.

Franz J. Mönks, Alphons M. P. Knoers: *Fejlődéslélektan*. Pedagógiai pszichológia, Budapest, 1998.

A magyarországi református egyház hit- és erkölcsstan kerettanterve. Református Pedagógiai Intézet, Bp. 2012.

Hittankönyvek és munkafüzetek egyházi iskolák és a gyülekezeti katechézis számára. Kálvin Kiadó, Budapest.

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): **Dr. Bodó Sára**, egyetemi docens, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha vannak(név, beosztás, tud. fokozat): ---

Tantárgy neve: Vallási szocializáció és valláslélektan [1, 2]	Kód: G055-AL, G073-AL	Kreditszáma: 3, 3
Tantárgy angol neve: Religious socialization [1,2]		
A tanóra típusa: gyak., ea. és száma: 10, 5		
A számonkérés módja: gyj., koll.		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 1., 2. félév		
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>): G073-AL: G055-AL Vallási szocializáció és valláslélektan [1]		
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag</u> és a kialakítandó <u>kompetenciák</u> tömör, ugyanakkor informáló leírása		
<p>A vallásosság egyéni fejlődését külső befolyások is jelentősen alakítják. Ezek feltérképezése segíti az érett vallásosság kialakulását. A kurzus célja az ilyen összefüggések önismereti módszerekkel történő megközelítése. Az időpontok tömbösítve lesznek, amelyeket a csoporttal beszélünk meg, a részvétel minden alkalommal kötelező!</p> <p>Tematika A vallás funkciója a családban. A család befolyása az egyén vallásosságának alakulására. A személyiség- és családspecifikus credo jelentősége. Az egyén vallásformájának ún. gender (női és férfi) jellegzetességei.</p> <p>A valláslélektan alapfogalmai, a vallásosság megközelíthetősége lélektani szempontból. A vallásos magatartás sajátos vonásai: a megtérés és a büntudat valláslélektani jelentősége és megközelítése. A vallásos szocializáció elméletei. Az istenkép kialakulásának lehetőségei és törvényszerűségei gyermek- és serdülőkorban. Fritz Oser és Paul Gmünder: A vallási ítéletalkotás fokozatai. James Fowler: A hit stádiumai. A valláspatológia fontosabb jelenségei: a keresztyén hit és lelki egészség kapcsolata, a vallásos élet torzulásai, ezek hatása a személyiségre és közösségre.</p>		
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása		
Schweitzer: <i>Vallás és életút</i> . Vallásis fejlődés és keresztyén nevelés gyermek - és ifjúkorban. Kálvin Kiadó, Budapest, 1999. ISBN: 963 300 773 9		
Németh Dávid: <i>Hit és nevelés</i> . Valláslélektani szemléletmód a mai valláspedagógiában. Budapest, 2002. ISBN: 963 8392 53 3		
Karl Fielingsdorf: <i>Istenképek</i> . Ahogy beteggé tesznek – és ahogy gyógyítanak. Szent István Társulat, Budapest, 2007. ISBN 978963 361 892 9		
Vergote, Antoine: <i>Valláslélektan</i> . Interdiszciplináris szakkönyvtár 3. Semmelweis Egyetem TF, párbeszéd (Dialógus) Alapítvány, HÍD Alapítvány, Budapest, 2001. ISBN: 963 00 8699 0		
Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Dr. Bodó Sára , egyetemi docens, PhD		
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k) , ha vannak(név, beosztás, tud. fokozat): ---		

Tantárgy neve: Valláspedagógia	Kód: G056-AL	Kreditszáma: 3
Tantárgy angol neve: Pedagogy of Religion		
A tanóra típusa: ea. és száma: 10		
A számonkérés módja: koll.		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 3. félév		
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>): G073-AL Vallási szocializáció és valláslélektan [2]		
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák tömör, ugyanakkor informáló leírása		
<p>Cél:</p> <p>A vallástanítás elméleti megalapozásának didaktikai és metodikai megközelítése.</p> <p>Tematika:</p> <p>A vallásoktatás helye a közoktatásban; A hitoktatás tantervei;</p> <p>A valláspedagógia története és irányzatai; A történetelmondás szerepe;</p> <p>A bibliai szövegelemzés módszerei; A beszélgetés módszertana és a hitoktatás;</p> <p>A szimbolikus kommunikáció; Az elemivé tétel.</p> <p>Köpetenciák:</p> <p>Fontos szakmai kompetencia az elsajátított elméleti ismeretek gyakorlatba való átültetésének, valamint a megszerzett valláspedagógiai ismeretek szintetizálásának képessége.</p>		
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása		
BOROSS GÉZA: <i>Bevezetés a valláspedagógiába.</i> Bp., 1996.		
KALEVI TAMMINEN: <i>Hogyan tanítsunk hittant?</i> Teológiai Irodalmi Egyesület, Bp., 1998.		
NÉMETH DÁVID – KASZÓ GYULA (szerk.): <i>Vallásdidaktikai szöveggyűjtemény.</i> Bp., 2001.		
NÉMETH DÁVID: <i>Hit és nevelés.</i> Bp., 2002.		
Tantárgy felelőse: Dr. Hodossi Sándor, főiskolai docens, PhD		
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): Horsai Ede, óraadó		

Tantárgy neve: Bevezetés a pszichológiába		
Tantárgy angol neve: Introduction into psychology	Kód: G078-L	Kreditszáma: 2
A tanóra típusa: ea. és száma: 5		
A számonkérés módja: koll.		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 1. félév		
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>): ---		
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag</u> és a kialakítandó <u>kompetenciák</u> tömör, ugyanakkor informáló leírása		
Ismeretanyag:		
Pszichológiai alapismeretek, alapfogalmak		
A pszichológia története		
A pszichológia biológiai alapjai		
A megismerési folyamatok: percepció, figyelem, emlékezet, tanulás, képzelet, gondolkodás		
Kreativitás, intelligencia		
A motiváció és az érzelmek		
Az akarati tulajdonságok, szándékos és automatikus cselekvés. Készség, szokás.		
Kialakítandó kompetenciák:		
Legyen képes a hallgató alkalmazni a pszichológia ismeretanyagát a gyakorlatban.		
Legyen képes a megszerzett ismeretek kreatív felhasználására a pedagógiai kérdések megválaszolásában.		
Legyen tudományos ismeretekkel megalapozott véleménye a köznapi gondolkodásban is jelen lévő, a pszichológiát vagy határterületeit érintő kérdésekben.		
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása		
Kötelező irodalom:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Arany Erzsébet – Girasek János – Pinczésné Palásthy Ildikó (szerk.): Általános lélektan. Szöveggyűjtemény. KFRTKF, Debrecen, 2001. 2. N. Kollár Katalin – Szabó Éva (szerk.): Pszichológia pedagógusoknak. Osiris Kiadó, Budapest, 2004 3. Pléh Csaba – Boross Ottilia (szerk.): Bevezetés a pszichológiába. Osiris, Budapest, 2004, ISBN 963-389-478-6 		
Ajánlott irodalom:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Atkinson és mtai: Pszichológia. Osiris–Századvég, Budapest, 1995 2. Baddeley, Alan: Az emberi emlékezet. Osiris, Budapest, 2005, ISBN 963 389 604 5 		

3. Bernáth László – Révész György: A pszichológia alapjai, Tertia Kiadó, Budapest, 1998
4. Merlin, Donald: Az emberi gondolkodás eredete. Osiris. Budapest, 2001, ISBN 963-389-085-3
5. Pléh Csaba: A lélektan története. Osiris, Budapest, 2010, ISBN 78-963-276-052-0

Tantárgy felelőse (*név, beosztás, tud. fokozat*): **Pinczésné Dr. Palásthy Ildikó**, főiskolai tanár, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha vannak(*név, beosztás, tud. fokozat*):

Tantárgy neve: Pszichológia [1] (Fejlődéslélektan)	Kód: TPSZI1E	Kreditszáma: 2
Tantárgy angol neve: Psychology [1]		
A tanóra típusa: ea. és száma: 5 ea+ 5gy		
A számonkérés módja: Gy		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 2. félév		
Előtanulmányi feltételek <i>(ha vannak)</i> : <i>-G078-L Bevezetés a pszichológiába</i>		
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag</u> és a kialakítandó <u>kompetenciák</u> tömör, ugyanakkor informáló leírása		
<p>Ismeretek nyújtása a pszichikus fejlődés fogalma, tényezői, folyamata, törvényszerűségei, összefüggésrendszere tárgykörben</p> <p>A tanítójelöltek tájékozottságának megalapozása a 6-12 éves gyermekek fázistipikus jellemzőinek vonatkozásában</p> <p>A hallgatók felkészítése az életkori és egyéni sajátosságok felismerésére és megkülönböztetésére</p> <p>Előadás:</p> <p>A pszichikus fejlődés fogalma, tényezői, elméletei</p> <p>Az életkori periodizáció modelljei</p> <p>A fejlődés vertikális bemutatása, az egyes életkorok fázistipikus jellemzői:</p> <p>az intrauterin fejlődés és az extrauterin fejlődés (újszülöttkor, csecsemőkor, kisgyermekkor, óvodáskor, kisiskoláskor, prepubertáskor, serdülőkor, ifjúkor)</p> <p>A longitudinális fejlődés értelmezése</p> <p>Szeminárium:</p> <p>A pszichológia vizsgálati eljárásai</p> <p>A gyermeki rajz fejlődési folyamata</p> <p>A figyelem, emlékezet, gondolkodás fejlettségének összehasonlító vizsgálatai</p> <p>Az iskolaérettség vizsgáló eljárásai</p> <p>A pszichikus folyamatok longitudinális fejlődése, fejlődési tendenciák</p> <p>Zárthelyi dolgozatok írása</p> <p>A félévi alíírás feltétele:</p>		

részvétel az előadásokon és szemináriumokon

zárthelyi dolgozatok eredményes megírása

szemináriumi prezentáció (dolgozat) készítése

A **gyakorlati jegy** az alábbi részfeladatok eredményéből tevődik össze:

1. zárthelyi dolgozat osztályzata

2. zárthelyi dolgozat osztályzata

szemináriumi prezentáció (dolgozat) osztályzata

órai aktivitás

A **szemináriumi prezentáció** (dolgozat) választható témavariánsai:

a. Három-három óvodás- és kisiskolás gyermek fejlettségének összehasonlítása valamely kognitív funkció aspektusából

b. Egy gyermek iskolaérettségi vizsgálata

c. Egy pszichikus funkció longitudinális fejlődési folyamatának bemutatása

Határidő: a szorgalmi időszak vége előtt két héttel

A **3-5** legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása

1. Arany Erzsébet - Girasek János - Pinczésné dr. Palásthy Ildikó: Pszichológiai vizsgálati módszerek gyűjteménye. Tanulmányi füzetek 1. DRHE, Debrecen, 2017. ISBN 978-963-8429-95-7
2. Mérei Ferenc - Binét Ágnes: Gyermeklélektan. Medicina Kiadó, Budapest, 2004. ISBN 9789633107997
3. Pinczésné dr. Palásthy Ildikó (szerk.): Fejlődés- és pedagógiai pszichológia. Szöveggyűjtemény. KFRTKF, Debrecen, 2007.

Ajánlott irodalom:

1. Margitics Ferenc: A személyiség fejlődése. RE-PE-T-HA Könyvek. Debreceni Egyetem, Debrecen, 2011. ISSN 2063-1952
2. Salamon Jenő: A megismerő tevékenység fejlődéslélektana. Magyar Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1994. ISBN: 9631943674 Vajda Zsuzsanna: A gyermek pszichológiai fejlődése. Helikon Kiadó, Budapest, 1999. ISBN: 9789632089928

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): **Pinczésné Dr. Palásthy Ildikó**, főiskolai tanár, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha vannak(név, beosztás, tud. fokozat):

Tantárgy neve: Csoportlélektan	Kód: G059-L	Kreditszáma: 2
Tantárgy angol neve: Group Psychology		
A tanóra típusa: ea. és száma: 10		
A számonkérés módja: koll.		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 4. félév		
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>): G078-L Bevezetés a pszichológiába		
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag</u> és a kialakítandó <u>kompetenciák</u> tömör, ugyanakkor informáló leírása		
<ol style="list-style-type: none"> 1. A csoportlélektan tárgya. A csoport, mint létforma. A csoport és az individualizáció. A család, a kortárs csoport. Formális és informális csoportok. 2. A csoporthatékonyság – tanulás 3. A csoport rejtett hálózata – szerepek 4. Érték és normaképződés a csoportban – csoportdöntések 5. A csoportfejlődés – közösség és csoport. 6. Csoportközi viszonyok 7. Sztereotípiák- előítéletek – kisebbség és többség 8. Önsegítő csoportok 9. Társadalmi identitás 		
A szociális kompetencia fejlesztése gyakorlatok, feladatok elvégzése során.		
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása		
Csepeli György: A szociálpszichológia vázlata (1999), NPI., Budapest, 63–112.		
Pataki Ferenc (szerk.): Csoportlélektan (1980), Gondolat Könyvkiadó, Budapest, 296–349.		
Csepeli György: Szociálpszichológia (2002), Osiris Kiadó, Budapest.		
Aronson: A társas lény (1978), Közgazdasági és Jogi Kiadó, Budapest, 319–247.		
Berne, Eric: Emberi játszmák (1984), Gondolat, Budapest.		
Tantárgy felelőse (<i>név, beosztás, tud. fokozat</i>): Dr. Hodossi Sándor , főiskolai docens, PhD		
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k) , ha vannak (<i>név, beosztás, tud. fokozat</i>): ---		

Tantárgy neve: Gyermekvédelem	Kód: G086-L	Kreditszáma: 2
Tantárgy angol neve: Child Welfare		
A tanóra típusa: gyak. és száma: 5		
A számonkérés módja: gyj.		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 3. félév		
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): ---		
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag</u> és a kialakítandó <u>kompetenciák</u> tömör, ugyanakkor informáló leírása		
<p>Tantárgy-leírás:</p> <p><i>Elsajátítandó ismeretanyag:</i></p> <p>A gyermekvédelem szerepe, területei, formái. A család fogalma működési zavarai, családsegítés. A hátrányos helyzetűek támogatásának módjai. Iskolai beilleszkedési zavarok, tünetei, felismerése, kezelése – a segítő kapcsolat kommunikációs modellje. A beilleszkedési, tanulási, magatartási zavarok, a veszélyeztetettség és deviancia kezelésének kérdései. Prevenció és a beavatkozás kompetencia köre. A gyermekvédelmi munka módszerei – a támogatás keresésének módjai. A gyermekvédelem törvényi háttere.</p> <p><i>Kompetenciák:</i></p> <p>Ismerjék a hallgatók:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A gyermekvédelem szerepét, jelentőségét, törvényi hátterét • A gyermekvédelemre szorulókat, s azok támogatási lehetőségét. A preventív munka lehetőségeit <p>Legyenek képesek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Felismerni a védelemre szorulókat • Segítséget nyújtani, a segítség útját, formáját ajánlani a rászorulóknak. • Legyenek tisztában munkakörükből fakadó gyermekvédelmi kompetenciáiknak 		
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása		
<p>Kötelező irodalom:</p> <p>BAGDI EMŐKE: (1986) <i>Családi szocializáció és személyiségzavarok</i> Tankönyvkiadó, Budapest</p> <p>BARCSI ANTAL: (2007) <i>Gyermekvédelmi útmutató Mozaik</i>, Szeged.</p> <p>VOLENTICS ANNA: (1996) <i>Gyermekvédelem és reszocializáció</i> Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest</p>		

Ajánlott irodalom:

UTASI ÁGNES (szerk.): *Társas kapcsolatok*. Gondolat. Budapest,1991.

1997. évi XXXI-es, 2013 . évi törvény a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Dr. Hodossi Sándor, főiskolai docens, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha vannak(név, beosztás, tud. fokozat): ---

Tantárgy neve: A keresztyén nevelés története	Kód: G085-AL	Kreditszáma: 3
Tantárgy angol neve: History of the Christian Education		
A tanóra típusa: ea. és száma: 10		
A számonkérés módja: koll.		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 1. félév		
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>): ---		
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag</u> és a kialakítandó <u>kompetenciák</u> tömör, ugyanakkor informáló leírása		
<p>Cél:</p> <p>A neveléstörténet tárgya annak vizsgálata, hogyan történt a tudás, az ismeretek átadása a történelem korszakaiban. Ez egyrészt iskolatörténeti, másrészt problémátörténeti vizsgálódásokat jelent, valamint egyes korok nevelési (ember eszményeinek a megismerését. A neveléstörténetnek nem csupán a múltbéli események feltárása a célja, hanem az, hogy korunk embere jobban megértse napjaink pedagógiáját, a mai oktatás és nevelés gyökereit és értelmét. A neveléstörténet segítségével lehetővé válik a tudásátadás jövőbeni formáinak kidolgozása és a bölcsesség lényegének a megértése. (Kéri Katalin)</p> <p>Tematika A neveléstörténet tudományterülete</p> <p>Nevelés az ókori keleten, Az antik görög és római nevelés</p> <p>A keresztyén nevelés gyökerei, Középkor és reneszánsz nevelése</p> <p>A reformáció kora a nevelésről, A protestáns kollégiumi nevelés</p> <p>Az újkori nevelés irányzatai és nagy személyiségei A felvilágosodás hatása a pedagógiára, A magyar neveléstudomány fejlődése Reformpedagógiák, Magyar református iskolaügy és pedagógia 1945-től napjainkig</p> <p>A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i>, illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása</p> <p>Kötelező irodalom:</p> <p>MÉSZÁROS ISTVÁN – NÉMETH ANDRÁS – PUKÁNSZKY BÉLA: Neveléstörténet. Bevezetés s pedagógia és az iskoláztatás történetébe. Osiris, Budapest, 2004. ISBN: 963 389 591 X</p> <p>Ajánlott irodalom:</p> <p>BERECZKI – KOMLÓSI-NAGY: Neveléstörténet. Tankönyvkiadó Bp. 1986. ISBN: 963 17 9616 7</p> <p>OROSZ GÁBOR (szerk.): Az európai középkor, reneszánsz és a 16. század neveléstörténete. Prohászka Lajos egyetemi előadásaiból II.. DE Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2004.</p> <p>TARJÁNYI ZOLTÁN: Pedagógia I. A keresztyén nevelés és oktatás története Szent István Társulat Budapest, 1998.</p>		

PÁLHEGYI FERENC (szerk.): Neveléstörténeti tanulmányok Fináczy Ernő műveiből. Budapest, 1992.

Tantárgy felelőse (*név, beosztás, tud. fokozat*): **Dr. Csorba Péter**, főiskolai tanár, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha vannak(*név, beosztás, tud. fokozat*): **Horsai Ede**, óraadó

Tantárgy neve: Integratív, inkluzív pedagógia cigány/roma gyermekek oktatásában, nevelésében	Kód: GR020-L	Kreditszáma: 2
Tantárgy angol neve: Integrative, inclusive pedagogy in education of Gypsy / Roma children		
A tanóra típusa: ea. + gyak. és száma: 5, 5		
A számonkérés módja: gyj.		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 3. félév		
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>): GR002-L Romológia [2]		
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag</u> és a kialakítandó <u>kompetenciák</u> tömör, ugyanakkor informáló leírása		
<p>A kurzus elméleti és gyakorlati órái során a hallgatók megismerik a hazai cigányság különböző csoportjaira, rétegeire jellemző családi szocializációt; az etnikai vonásokat, s a szegénykultúrából fakadó eltéréseket, az eltérő szocializációból, a hátrányos helyzetből származó következményeket. Elsajátítják az inkluzív, befogadó oktatási, nevelési szemléletet, gyakorlatok során megismerik ennek módszertanát. Átfogó képet kapnak a cigányság mai oktatási helyzetéről, annak okairól, s a felzárkóztatást segítő, iskolai lemorzsolódást elkerülő, sikeres pedagógiai módszerekről. Megismerik az elkülönített és az integrált oktatás okait, következményeit; a spontán és az asszisztált szegregált oktatás lényegét, hazai és külföldi működő modelleket, jó gyakorlatokat. A kurzus során betekintést nyernek többféle oktatási formába, s a Biztos Kezdet Gyerekházak, a Tanodák és az alternatív oktatási programok működésébe, eredményeibe.</p> <p>Mindezek hatására jelentősen bővül a hallgatók tudása, gazdagodik kultúraközi és személyközi kompetenciájuk, attitűdváltást eredményez a cigány gyermekekkel és családjaikkal való kapcsolatteremtés a kurzus kapcsán, s olyan módszertani képességekkel, tudással rendelkeznek majd, ami lényegesen hozzájárul a cigányok között végzendő sikeres, eredményes oktatási, nevelési tevékenységükhöz.</p>		
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, oldalak, ISBN)		
<p>Kötelező irodalom:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cs. Czachesz Erzsébet (1998): Multikulturális nevelés. Szöveggyűjtemény tanító-és tanárszakos hallgatók számára. Mozaik Oktatási Stúdió, Szeged. 2. Elliot Aronson (2009): Columbine után (Az iskolai erőszak szociálpszichológiája). Budapest, ABOVO Kiadó. 3. K. Nagy Emese (2012): Több mint csoportmunka. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest 4. Nahalka István-Torgyik Judit szerk. (2004): Megközelítések. Roma gyerekek nevelésének egyes kérdései. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest. 5. Varga Aranka (2015): Az inklúzió szemlélete és gyakorlata. PTE NTI Romológia és Nevelésszociológia Tanszék Wlislócki Henrik Szakkollégium, Pécs <p>Ajánlott irodalom:</p>		

1. Ainscow, M. (2004): Developing inclusive education system: what are the levers for change? Journal Educational Change 2004/6. 10, 2-16.
2. Farkas Endre szerk. (1994): Gyerekcigány. Budapest, Inter-es Kiadó.
3. Kertesi Gábor-Kézdi Gábor (2006): A hátrányos helyzetű és roma fiatalok eljuttatása az érettségihez. Budapest, Corvinus Egyetem, Budapesti Munkagazdaságtani Füzetek BWP 2006/6.
4. Réger Zita (2001): Cigány gyermekvilág. Olvasókönyv a cigány gyermekfolklorból. szerk: Kassai Ilona – Kovalcsik Katalin Budapest, L'Harmattan Kiadó.
5. Réthy Endréné (2002): A speciális szükségletű gyermekek nevelése, oktatása Európában. Az integráció és inklúzió elméleti és gyakorlati kérdései. MAGYAR PEDAGÓGIA 2002.102. évf. 3. szám 281–300.

Tantárgy felelőse (*név, beosztás, tud. fokozat*): **Szabóné dr. Kármán Judit** főiskolai docens, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha vannak (*név, beosztás, tud. fokozat*): ---

Tantárgy neve: Szakmódszertan-A [1-2]	Kód:	
Tantárgy angol neve: Methodology	G038-L, G039-L	Kreditszáma: 3, 3
A tanóra típusa: ea., ea. és száma: 10, 10		
A számonkérés módja: koll., koll.		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 3., 3. félév		
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>): G038-L: mellékfeltétel: G056-AL Valláspedagógia G039-L: G038-L Szakmódszertan–AL [1]		
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák tömör, ugyanakkor informáló leírása		
Cél:		
<p>A tantárgy első tematikus egysége betekintést ad a katechézis módszertani eljárásaiba, munkamódszereibe, a hittanóra-tervezés sajátos órai kereteibe. A gyakorlatiasság érdekében a hallgatók óravázlatokat készítenek, amelyekben érvényesítik a tanult eljárásokat. A Katechetikai Központ gyűjteményét megismerve cél, hogy minden hallgató felmérje saját módszertani kultúráját, és képes legyen a módszertani eljárások kritikai tudatosítására, illetve gazdagítására.</p> <p>A második félévben a hallgatók megismerkednek a tematikus terv-készítés adott feltételekhez kapcsolt kidolgozásával. Cél a módszertani eljárások használatának további tudatosítása, célirányos alkalmazása. A csoport közösen dolgoz ki tematikus terveket, a kollokvium feltétele saját munka benyújtása.</p>		
Tematika:		
A módszer kérdése a katechézis folyamatában.		
Klasszikus módszertani eljárások feltérképezése, különös tekintettel Imre Lajos elméletére.		
A munkamódszerek jelenségvilága G.D.J. Dingemans elmélete alapján.		
A munkamódszerek speciális megjelenési formái különböző katechézis-alkalmakon: hittanórán, gyermek-istentiszteleten, konfirmációi előkészítésen, ifjúsági órán.		
A tematikus tervkészítés alapjai, meghatározói.		
A tematikus tervek módszertani feltételei.		
Tematikus tervkészítés különböző katechézis formákhoz alkalmazkodva (hittanóra, nyári tábor, családi nap, gyermek-istentisztelet).		
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása		

Bodó Sára – Fekete Károly (szerk): *Katechetikai és valláspedagógiai szöveggyűjtemény*. Debrecen, 1998.

Kalevi Tamminen- Laulikki Vesa – Markku Pyysiäinen: *Hogyan tanítsunk hittant?* Vallásdidaktika. Teológiai Irodalmi Egyesület, Budapest, 1998.

Németh Dávid-Kaszó Gyula (szerk): *Vallásdidaktikai szöveggyűjtemény*. Budapest, 2001.

Nagy Sándor: *Az oktatás folyamata és módszerei*. Volos Kiadó, h.n. 1997.

Gottfried Adam – Rainer Lachmann (Hgs.): *Methodisches Kompendium für den Religionsunterricht*. Vandenhoeck & Ruprecht, Göttingen, 1993.

Tantárgy felelőse (*név, beosztás, tud. fokozat*): **Dr. Bodó Sára**, egyetemi docens, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha vannak(*név, beosztás, tud. fokozat*): ---

Tantárgy neve: Hitoktatói iskolai gyakorlat [1]		
Tantárgy angol neve: Practice Teaching in Christian Education School [1]	Kód: G076-AL	Kreditszáma: 5
A tanóra típusa: gyak. , és száma: 60		
A számonkérés módja: gyj.		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 4. félév		
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>): G039-L Szakmódszertan-A [2]		
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag</u> és a kialakítandó <u>kompetenciák</u> tömör, ugyanakkor informáló leírása		
A hitoktatói iskolai gyakorlat két részből áll:		
Az első részben a hallgatók a DRHE által felkért gyakorlati helyen és mentortanár vezetése mellett iskolai hittanórákon és más tanórákon hospitálnak, amiről munkanaplót és hospitálásai naplót nyújtanak be.		
A második részben ugyanezen a gyakorlati helyen mentortanár vezetése mellett egy adott iskolai osztályban hospitálnak, mikrotanításokat és tanítási gyakorlatokat végeznek, amiről szintén munkanaplót nyújtanak be. A gyakorlat vizsgatanítással zárul.		
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, oldalak, ISBN)		

Tantárgy felelőse (<i>név, beosztás, tud. fokozat</i>): Dr. Bodó Sára , egyetemi docens, PhD		
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k) , ha vannak (<i>név, beosztás, tud. fokozat</i>): Kis Klára , tanársegéd		

Tantárgy neve: Általános iskolai gyakorlatkísérő szeminárium	Kód: G024-L	Kreditszáma: 2
Tantárgy angol neve: Seminar Support to Primary School Practice		
A tanóra típusa: gyak. és száma: 10		
A számonkérés módja: gyj.		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 4. félév		
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>): mellékfeltétel: G076-AL Hitoktatói iskolai gyakorlat [1]		
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag</u> és a kialakítandó <u>kompetenciák</u> tömör, ugyanakkor informáló leírása		
A szeminárium célja, hogy az összefüggő iskolai tanítási gyakorlaton részt vevő tanárjelöltek egyéni vagy kiscsoportos gyakorlási lehetőséget kapjanak az általuk megtartandó tanórára való felkészülésre. Közös óravázlatok készítése, a megtartott tanórák kielemezése segíti a hallgatókat nemcsak a zárótanításra való felkészülésükben, hanem pedagógia kultúrájuk fejlesztésében is.		
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, oldalak, ISBN)		

Tantárgy felelőse (<i>név, beosztás, tud. fokozat</i>): Dr. Bodó Sára , egyetemi docens, PhD		
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k) , ha vannak (<i>név, beosztás, tud. fokozat</i>): Kis Klára , tanársegéd		

Tantárgy neve: Gyülekezeti katechetikai gyakorlat [1]	Kód: G074-L	Kreditszáma: 5
Tantárgy angol neve: Practice Teaching in Christian Education Congregation [1]		
A tanóra típusa: gyak. és száma: 13+13		
A számonkérés módja: gyj.		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 4.		
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>): <i>mf. G092-L Katechetika I</i>		
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag</u> és a kialakítandó <u>kompetenciák</u> tömör, ugyanakkor informáló leírása		
<p>A gyülekezeti katechetikai gyakorlat célja, hogy a KLM szakos hallgatók mélyebb betekintést nyerjenek a gyülekezeti katechézis világába.</p> <p>A gyakorlat egyik részét a DRHE által felkért gyülekezetekben töltik, ahol gyermekistentiszteleteken, hittanórákon, ifjúsági órákon hospitálnak. A gyakorlat másik részében egy saját maguk által választott gyülekezet nyári táboraiban vesznek részt, részben hospitálva, részben katechétai feladatokat vállalva.</p> <p>A gyakorlatokat munkanaplóban vezetik és igazoltatják, illetve hospitálási naplókat nyújtanak be.</p>		
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, oldalak, ISBN)		
Tantárgy felelőse (<i>név, beosztás, tud. fokozat</i>): Dr. Bodó Sára , egyetemi docens, PhD		
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k) , ha vannak (<i>név, beosztás, tud. fokozat</i>): Kis Klára , tanársegéd		

Tantárgy neve: Szakdolgozat [1, 2]	Kód: A202-BL,	Kreditszáma: 5,
Tantárgy angol neve: Master's Thesis [1, 2]	A203-BL	5
A tanóra típusa: --- és száma: ---		
A számonkérés módja: gyj., gyj.		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 3., 4. félév		
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>): ---		
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák tömör, ugyanakkor informáló leírása		
<p>A tárgy célja a szakdolgozat tartalmi és formai követelményeinek hallgatókkal való megismertetése, a színvonalas szakdolgozat megírásának segítése. Ennek érdekében a következő témakörök kerülnek tárgyalásra: A témaválasztás szempontjai, a témaválasztást befolyásoló tényezők. A kutatómunka szervezése. A jegyzetkészítés technikája. Kutatási és elemzési módszerek. A szakirodalmi háttér bemutatásának elméleti és gyakorlati kérdései. A kutatás eredményeinek bemutatása, elemzése. A dolgozat megírásának tartalmi és formai szempontjai. Szerkezet, nyelvhasználat, íráskép, gyakorlati tanácsok a dolgozat elkészítéséhez.</p>		
A 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása		
Gyurgyák János: <i>Szerzők és szerkesztők kézikönyve</i> , Osiris, Bp., 2005.		
Eco, Umberto: <i>Hogyan írjunk szakdolgozatot?</i> , Kairosz, Bp., 1996.		
Majoros Pál: <i>Kutatásmódszertan</i> , Perfekt, Bp., 2004.		
Majoros Pál: <i>Tanácsok, tippek, trükkök nem csak szakdolgozatíróknak</i> , Perfekt, Bp., 2011.		
Tantárgy felelőse (<i>név, beosztás, tud. fokozat</i>): Dr. Hodossi Sándor , főiskolai docens, PhD		
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k) , ha vannak (<i>név, beosztás, tud. fokozat</i>): valamennyi, a szak oktatásában részt vevő oktató		